HE 48/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

Jyri Seppälä, SYKE

Talousvaliokunta 28.4.2021

SYKE

Liikenteen biopolttoaineiden jakeluvelvoitteen systeemitason vaikutuksista

- Yksittäisen autoilijan erillistankkaama etanoli tai biodiesel on mukana jakeluvelvoitteen täyttämisessä, eikä siten suoraan lisää jakeluun luovutettavan biopolttoaineen määrää Suomessa

  => Mitä enemmän etanolia tai biodieseliä käytetään yksityisautoilijoiden erillistankkauksessa, sitä vähemmän raskaan liikenteen käyttämässä dieselissä on biodieseliä.

- Mitä suuremmaksi biopolttoaineiden osuus jakeluvelvoitteessa etenee, sitä korkeampi hinta polttoaineiden hinta pumppuasemailla

  => jouduttaa siirtymistä sähköisiin ajoneuvoihin

- RED II –direktiivin kriteerit eivät sellaisenaan varmista biopolttoaineiden lisääntyvän käytön vähentävän kasvihuonekaasujen päästöjä. Kyse on hyvin pitkälle siitä, kuinka biopolttoaineiden epäsuorat päästövaikutukset pystytään ottamaan huomioon

  => esim. kotimaisten metsätähteiden käyttö biodieselin valmistukseen heikentää LULUCF –päästöjä kotimaassa => vaikeuttaa hiilineutraaliustavoitteemme saavuttamista

SYKE

Biokaasun mukaanotto liikennepolttoaineiden jakeluvelvoitteiseen

- Biokaasu on ns. hyvää biopolttoainetta, jonka kestäviä ja kustannustehokkaita tuotantotapoja tulee edistää kaikin tavoin
- Biokaasun sisällyttäminen sekoitevelvoitteeseen helpottaa Suomen nykyistä biopolttoainevelvoitteen toteutumista.
- Muutoksen seurauksena systeemitasolla kuitenkin dieselin biokomponenttiosuus vähenisi Suomessa ja vaikeuttaisi raskaan liikenteen päästövähennyksien saavuttamista.
- Samalla heikennetään kuluttajien ja yritysten mahdollisuuksia vähentää päästöjä omilla valinnoillaan Suomessa. Tilanne olisi toinen, jos biokaasun tankkaus erillisasemista pidettäisiin erillään jakeluvelvoitteista.

Muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden sisällyttämisestä jakeluvelvoitteeseen (RFNBO-polttoaineet)

- Erinomainen asia, että RFNBO-polttoaineet sisällytetään biopolttoaineiden jakelujärjestelmän piiriin ja niille asetetaan myös esityksen mukaiset kasvihuonekaasupäästöjen vähennyskriteerit.
  - Esim. Power-to-X –polttoaineet aidosti lisäisiä

- Jotta maksimoitaisiin kuluttajien ja yritysten mahdollisuuksia vaikuttaa itse suoraan Suomen liikenteen päästökehitykseen, RFNBO:n polttoaineiden erillisjakelua ei tulisi laskea osaksi jakeluvelvoitteen toteuttamista.

SYKE

Lopuksi

- Suomella on kansainvälisetsi katsoen erittäin korkea biopolttoaineiden jakeluvelvoitetavoite. Biomassan tuotantoon liittyviä haitallisia vaikutusten tulisi ensisijaisesti vähentää tiukentamalla kestävyyskriteerejä

- Esityksessä ei ole riittävästi analysoitu biokaasun sisällyttämisen vaikutuksia jakeluvelvoitteen ja uusiutuvien polttoaineiden markkinoiden vaikutusta päästökehitykseen

- Biokaasun ja RFNBO-polttoaineiden sisällyttäminen jakeluvelvoitteeseen ei edistä kestävän kysynnän edellytysten luomista, mikä on tärkeä osaratkaisu mentäessä kohti hiilineutraalia ja kestävien materiaalikiertojen Suomea

- Kestävien raaka-aineiden rajallisuuden takia, bio-osuutta ei pidä kasvattaa Suomen jakeluvelvoitteessa ilman raaka-ainepohjan globaalia läpimurtoa.

Kiitos mielenkiinnosta

SYKE